

Kombinatorika a grafy I: série 6 – Ramseyova věta

Všechny kroky řešení je třeba pečlivě zdůvodnit nebo dokázat.

Ramseyovým číslem $R(k, l)$ označme nejmenší přirozené číslo N takové, že libovolný úplný graf na N vrcholech, jehož hrany jsou obarveny dvěma barvami (třeba červenou a zelenou), buď obsahuje úplný podgraf K_k červené barvy, nebo obsahuje K_l zelené barvy. Ramseyova věta říká, že pro libovolné k a l přirozené také Ramseyovo číslo $R(k, l)$ existuje.

Větu lze zobecnit i na více barev, budeme tedy uvažovat i podobně definovaná Ramseyova čísla $R(k_1, k_2, \dots, k_l)$.

Úloha 1. Rozhodněte, zda platí následující analogie Ramseyovy věty:

- Verze pro orientované grafy – tedy obarvíme hrany úplného orientovaného grafu, kde hrany vedou oběma směry. Existuje úplný jednobarevný orientovaný podgraf velikosti k ? (2 body)
- Verze pro úplný graf se smyčkami – každý vrchol má navíc kolem sebe smyčku. Existuje úplný jednobarevný podgraf (spolu se smyčkami) velikosti k ? (2 body)
- Je pravda, že můžeme při libovolném obarvení dostatečně velkého grafu nalézt pro každé dvě různobarevné hrany jednobarevný trojúhelník, který bude jednu z těchto hran obsahovat? (2 body)
- Platí analogie Ramseyovy věty, kde dostatečně velký úplný graf obarvíme pomocí dvou barev dvakrát a ptáme se, zda existuje úplný podgraf velikosti k , který je v obou barveních obarvený jednobarevně (ne nutně stejnou barvou)? (2 body)

Úloha 2. Odhad Ramseyova čísla $R(3, 4)$:

- Dokažte, že $R(3, 4) > 8$, tedy naleznete protipříklad na 8 vrcholech. (3 body)
- Dokažte, že $R(3, 4) \leq 9$, tedy dokažte, že již devět vrcholů postačuje. (3 body)

Úloha 3. Dokažte, že pro libovolné obarvení úplného grafu na n vrcholech pomocí dvou barev existuje jeho jednobarevná kostra. (2 body)

Úloha 4. Uvažme Ramseyovo číslo $R(k, l, m)$, jinými slovy barvíme pomocí tří barev.

- Dokažte, že $R(k, l, 2) = R(k, l)$. (1 bod)
- Dokažte, že

$$R(k, l, m) \leq \min \left\{ R(k, R(l, m)), R(l, R(k, m)), R(m, R(k, l)) \right\},$$

čímž speciálně dvojbarevná verze Ramseyovy věta říká, že číslo $R(k, l, m)$ je také konečné. (3 body)

- Dokažte pro $k, l, m > 2$, že

$$R(k, l, m) < R(k-1, l, m) + R(k, l-1, m) + R(k, l, m-1).$$

(3 body)

- S využitím c) dokažte indukcí, že

$$R(k, l, m) \leq \frac{(k+l+m-3)!}{(k-1)!(l-1)!(m-1)!}.$$

(3 body)

- S využitím částí a) a c) dokažte, že $R(3, 3, 3) \leq 17$. (2 body)

Úloha 5. O čísle řekneme, že má *lichý rozklad*, pokud součet jeho prvočinitelů je lichý. Například 54 má lichý rozklad, protože $54 = 2 \cdot 3^3$ a $2 + 3 + 3 + 3 = 11$ je liché číslo. Dokažte, že pro každé přirozené k existuje N takové, že mezi přirozenými čísly od 1 do N nalezneme k čísel takových, že součet libovolné dvojice z nich má lichý rozklad. (5 bodů)

Hint: Obarvěte hrany úplného grafu dvěma barvami podle toho, zda součet daných čísel má lichý rozklad, a použijte Ramseyovu větu. Pokud naleznete úplný podgraf špatné barvy, modifikujte danou k -tici.

Úloha 6. Nechť G je graf barevnosti $\chi(G) = k$ a H je souvislý graf s nejvýše l vrcholy. Dokažte, že lze obarvit hrany $K_{(k-1)(l-1)}$ dvěma barvami, tak aby neobsahoval červený G , ani zelený H jako podgraf.

Hint: Použijte konstrukci z posledního cvičení.

(3 body)